

Regelverk gällande avgifter (RF)

Gemensamt

Beslutsordning

Avgifterna fastställs av Regionfullmäktige. Inga lokalt fastställda avgifter, depositionsavgifter och dylikt får förekomma.

Öppen vård

Följande avgifter i öppenvård gäller:

Avgifter Öppenvård	Egenavgift kronor
Läkarbesök (inklusive tillhörande provtagning, röntgen, etc.)	200
Besök på akutmottagning/jourcentral (inklusive tillhörande provtagning, röntgen, etc.)	300
Besök hos all övrig legitimerad personal samt medicinsk service	200
Hälsosamtal 30, 40, 50 och 60-åringar	200
Hembesök på initiativ av patienten	200
Besök eller behandling som genomförs med distansöverbyggande teknik	200
Förlängning av sjukintyg per telefon eller elektroniskt	200
Hälsokontroll (colon rectal och aorta pulsåderbräck)	200
Besök på akutmottagning/samlokaliserad jourcentral inklusive transport med vägambulans eller med helikopter (avser endast primärtransporter). Asylsökande betalar inte för ambulanstransport, debitering sker via annat system.	500
Palliativ vård- besök på hälsocentral på initiativ av patienten, anhörig eller personal på boende.	200
Uteblivet besök	200

Avgifter Asylsökande	Egenavgift kronor
Läkarbesök på hälsocentral. Läkarbesök på sjukhus efter remiss från hälsocentral, 0 kr för första besöket därefter kostar det 50 kr för varje besök tills patienten är färdigbehandlad.	50
Sjukvårdande behandling	25
Läkarbesök i specialiserad vård utan remiss	200
Besök på akutmottagning/jourcentral	300

Avgiftsbefrielse

Följande åtgärder är undantagna, eller har reducerad, egenavgift inom öppen vård:

Åtgärder undantagna från, eller med reducerad, egenavgift inom öppenvård	Egenavgift kronor
Av Region Norrbotten beslutade undantag	Avgift kr
Barn och ungdomar under 20 år	0
Person 85 år och äldre	0
Palliativ vård som konsultation, rådgivning m m, oavsett var den sker, som görs av de palliativa resursteamerna. När en patient inskriven i särskilt boende på läkares initiativ gör ett besök på hälsocentral ska besöksavgift inte tas ut.	0
Besök i öppen hälso- och sjukvård för patient som är inskriven i slutenvård, om besöket är initierat av läkare vid vårdgivande klinik.	0
Personer med långvariga/kroniska psykosjukdomar eller personer med psykisk störning och missbruk, s.k. dubbeldiagnos, som behandlas av t ex Case manager inom psykiatri	0
Patienter som vårdas i öppen psykiatrisk tvångsvård enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) eller lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV)	0
Organdonator för besök i öppen hälso- och sjukvård i samband med utredning, donation eller eventuella efterkontroller	0
Besök på akutmottagning, eller motsvarande, efter remiss från hälsocentral/privatpraktiserande läkare, om besöket på akutmottagningen/motsvarande görs inom 24 timmar efter det första besöket. Första besöket i specialiserad sjukvård efter remiss från primärvård	Ingen avgift vid första besöket, därefter avgift
Person 85 år och äldre	0
Hembesök hos patient där initiativet tas av hälso- och sjukvårdspersonal	0
Nationellt beslutade regler	
Screening som mammografi för personer mellan 40-74 år.	0
Screening för livmoderhalscancer genom gynekologisk cellprovtagning	0
Personer som tjänstgör enligt lagen om totalförsvarspåbudsplikt, häktade, anhållna eller intagna i kriminalvården	0
Personer som genomgår grundläggande och kompletterande utbildning inom Försvarsmakten	0
Intyg som behövs för att få ut föräldrapenningförmåner enligt socialförsäkringsbalken.	0
Preventivmedels-, abort- och steriliseringsrådgivning	0
Mödra- och barnhälsovård i offentlig sjukvård	0
Besök hos patienter som vårdas i kommunens särskilda boenden för äldre och funktionshindrade oavsett tid på dygnet. Avgiftsfriheten gäller inte vid besök på hälsocentral eller sjukhus.	0
Patienter som smittats med Hepatit C inom svensk sjukvård och har kvarstående kronisk Hepatit C	0
Patienter som orsakats bestående kroppsskada genom hypofraktionering i samband med behandling av bröstcancer	0
Vaccinationer som ingår i Socialstyrelsens vaccinationsprogram	0

Patient som får undersökning, vård och behandling samt kostnadsfria läkemedel enligt smittskyddslagen. Gäller även den som får vård enligt förordning (EG) 883/2004 samt utländska sjömän vid gonorré, klamydia och syfilis.	0
Hälsundersökning för asylsökande/flykting/papperslös	0

Patienthotell

En patient får endast registreras på ett ställe under vårdperioden. Patienter som bor på patienthotellet kan inte samtidigt vara inskriven i slutna vård. Patient får vistas längst en månad sammanhängande på patienthotell, därefter måste behandlande enhet ta ställning till eventuell förlängning av tiden

Patient som bor på patienthotell ska likställas med övriga patienter i öppenvård vad gäller regelverk rörande avgifter för sjukvårdande behandling.

Patienter som bor på patienthotell behöver inte betala för lunch och middag som intas i anvisad matsal eller cafeteria. Övriga betalar gällande pris för lunch, middag och kvällsfika.

Vid tilldelning av rum på patienthotellet ska patienter prioriteras före anhöriga, följeslagare med flera.

Det är patientens länsstillhörighet som styr kostnaden för vad den anhörige ska betala. Region Norrbotten tar betalt av anhörig i samband med hotellvistelsen.

Avgift på samtliga patienthotell

Avgift på samtliga patienthotell ¹⁾			
Kategori	Patientens/anhöriges länsstillhörighet		Anmärkning
	Norrbotten	Annat landsting	
Patient: - 0-19 år - 20 år-	0 kr 100 kr	1000 kr 1000 kr	För utomlänspatient 0-19 år debiteras hemlandstinget 1000 kr. Utomlänspatient 20 år och äldre debiteras 100 kr, hemlandstinget debiteras 900 kr. Om egen vårdbegäran debiteras patienten, inte hemlandstinget.
Anhörig till patient under 20 år (högst två anhöriga) - i eget rum I samma rum som patienten	0 kr 0 kr	600 kr 300 kr	Med anhöriga avses föräldrar, vårdnadshavare eller annan vuxen närstående (medföljande barn betalar enligt taxan för anhörig barn och unga) För anhörig till patient under 20 år från annat län debiteras hemlandstinget 300 kr för boende i samma rum som patienten, 1000 kr för boende i eget rum.
Anhörig barn och unga - 0-6 år	0 kr 100 kr	0 kr 100 kr	För barn 7-18 år debiteras närstående/vårdnadshavare
Anhörig med läkarintyg (högst en person) - i eget rum	0 kr	600 kr	För anhörig till patient från annat län debiteras hemlandstinget 300 kr för boende i samma rum som patienten, 1000 kr för boende i

- i samma rum som patient	0 kr	300 kr	eget rum.
Anhörig/följeslagare - i eget rum - i samma rum som patient, inkl anhöriga som bor på BB	600 kr 300 kr	600 kr 300 kr	Personliga assistenter betalar som anhörig/följeslagare utan läkarintyg
Enkelrum övriga externa gäster	1000 kr	1000 kr	Avgift per rum.
Dubbelrum, övriga externa gäster	1200 kr	1200 kr	Avgift per rum
Delux-dubbelrum, övriga externa gäster	1500 kr	1500 kr	Avgift per rum
Varje extrabädd	300 kr	300 kr	
Regionanställda i tjänst betalar 500 kr/dygn på samtliga patienthotell. Detta debiteras internt på resp kostnadsställe.			
För patienter ingår samtliga måltider. För övriga gäster ingår endast frukost. Vid eget vårdval debiteras patient eller patientens närstående, inte hemlandstinget .			

Bidrag för övernattnig

Om det inte varit möjligt att planera vården så att övernattnig kan undvikas lämnas bidrag för patientens utgifter. Efter att egenavgiften erlagts beräknas bidraget utifrån det belopp som patienten har betalat för logi om övernattnig skett på hotell som anvisats av landstinget. Egenavgift för boende på patienthotell ersätts inte.

Om övernattnig föranletts av akut vårdbehov kan bidrag lämnas med skäligt belopp.

Patienter som anvisats till hotell men ordnar annat boende på egen hand ersätts med 100 kr per natt.

Högekostnadsskydd

Högekostnadsskyddet för patientavgifter i öppen hälso- och sjukvård har följande utformning:

- Det inträder när en patient betalat högst 1 150 kr för besök hos vårdgivare. Patienten är därefter befriad från patientavgifter under den tid som återstår av 12 månader räknat från första tillfället då avgift betalats.
- Det gäller i Sverige och i samband med viss vård i andra EES-länder.
- Det omfattar läkarbesök och sjukvårdande behandling i offentlig och privat öppen hälso- och sjukvård på grund av sjukdom.
- Avgifter för nödvändig tandvård, tandvård som ett led i kortare sjukdomsbehandling och viss oralkirurgisk behandling ingår.
- Kostnad för vaccination mot pneumokocker för vissa patientgrupper ingår.
- Avgift för förlängning av sjukintyg per telefon eller elektroniskt ingår.

Region Norrbotten har elektroniskt frikort vilket innebär att besöken automatiskt registreras och samlas i tjänsten för e-frikort. Högekostnadskortet behövs inte för besök inom Region Norrbotten. Om en patient har kvitton på besök utanför Region Norrbotten måste besöken manuellt registreras i tjänsten för e-frikort.

Högekostnadsperioden räknas enligt 26 a § i hälso- och sjukvårdslagen från det första tillfället då avgift betalats. I de fall ett besök betalas med faktura räknas besöksdatum som det första tillfället då avgift betalats.

Från och med 2013 är högkostnadsskyddet indexreglerat i förhållande till prisbasbeloppet. Avrundning sker nedåt till närmaste femtiotal kronor.

Övrigt

Flera besök inom 24 timmar

Om flera läkarbesök och/eller sjukvårdande behandlingar görs inom 24 timmar för samma sjukdom ska besöksavgift erläggas högst en gång.

Om läkarbesök och/eller sjukvårdande behandlingar görs inom 24 timmar för olika sjukdomar ska besöksavgift uttas vid varje besök.

Avgift i öppen vård när patient är inskriven i slutenvård m m

Gör en patient som är inskriven i slutenvård ett besök i öppen vård på grund av annan sjukdom än för vilken patienten är inskriven i slutenvård ska besöksavgift tas ut.

Erlagd besöksavgift för läkarbesök i öppen vård/poliklinisk operation återbetalas inte om patienten samma dag blir intagen i slutenvård.

Om en patient under en permission från slutenvården gör ett öppenvårdsbesök på grund av den sjukdom för vilken den är intagen i slutenvården ska hen inte betala besöksavgift.

Avgifter i olika vårdformer

Patienter som behandlas för ätstörning betalar ordinarie besöksavgift för öppenvård. Kost ingår i besöksavgiften. När patienten uppnått nivån för frikort är kosten avgiftsfri.

Patienter inom psykiatri som observeras på sjukhus under kortare tid utan att läggas in betalar ordinarie besöksavgift för öppen vård. Kost ingår i besöksavgiften. Kosten är avgiftsfri när patienten erhållit frikort.

För dagsjukvård som bedrivs inom primärvården ska ingen besöksavgift tas ut. Patienten betalar endast för kost motsvarande personalkostpriset. Läkarvård och fotvård ingår inte i dagsjukvård.

Patienter som behandlas på Rehabcenter Garnis betalar ordinarie besöksavgift för öppenvård samt 20 kronor per natt för boendet (frukost, lunch och middag ingår i avgiften). När patienten uppnått nivån för frikort är avgiften för boendet 100 kr per natt (frukost lunch och middag ingår). Avgiften för boendet ingår inte i högkostnadsskyddet.

Oavsett vårdform är vården avgiftsfri för patienter under 20 år.

Skandionkliniken

- Patienten betalar maximalt 100 kr per dygn för kost och logi.
- Om en person är anhörig/närstående till en patient som är barn- och ungdom upp till 19 år eller om ett intyg om nödvändig stöd hjälp är utfärdat, betalar den närstående maximalt 100 kr per dygn för kost och logi.
- Närstående betalar fullt pris för kost och logi då patienten inte är barn- eller ungdom och intyg inte är utfärdat.

Det som inte ersätts av patient och närstående enligt ovan ersätts av hemlandstinget.

Hjälpmedel

Besöksavgift

Besöksavgift för sjukvårdande behandling tas ut vid samtliga besök för utprovning av hjälpmedel. Avgift tas ut även vid hembesök. Om flera hjälpmedel provas ut samtidigt tas avgift endast ut för ett hjälpmedel.

Patienter i öppenvård som har avgiftsbefrielse betalar ingen avgift. Patienter inskrivna i slutenvård ska inte betala avgift när ett nytt hjälpmedel förskrivs.

Egenavgift

Egenavgift tas ut för vissa hjälpmedel för funktionshindrade. Följande avgifter gäller:

Ortopediska skor

Vuxna/barn	Egenavgift (kr)
Vuxna	800
Barn och ungdomar under 20 år	500

Ortos

Kostnad (kr)	Egenavgift (kr)
0–149	0
150–249	150
250–	250
Maximal avgift per år	750

Ingen egenavgift ska tas ut av barn och ungdomar under 20 år.

Stödkäpp och armbågsstycka inklusive tillbehör

Egenavgiften för stödkäpp är 100 kr per styck, för armbågsstycka 100 kr per styck, för doppsko 15 kr per styck och för isdubb 60 kr per styck.

Glasögon med båge och byte av glas

Egenavgiften för glasögon med båge är 500 kr per styck och för byte av glas i befintlig båge 125 kr per styck. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år.

Hörapparat

Egenavgiften är 500 kr per styck. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år.

För hörapparat med inbyggd tinnitusmaskering är egenavgiften 500 kr.

Ljudstimulerare

Egenavgiften är 500 kr per styck. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år.

Kommunikationsförstärkare

Egenavgiften är 500 kr per styck. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år.

Cykel i vuxenstorlek till barn och ungdom under 20 år

Egenavgiften är 3 000 kr.

Hygienhjälpmedel utan hjul

Egenavgiften är 300 kr per styck. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år och patienter i palliativ vård. Hygienhjälpmedel utan hjul ska inte återlämnas till Region Norrbotten.

Armstöd och/eller ryggstöd som monteras på toalett ingår in i denna grupp.

Rollator

Egenavgiften är 300 kr per styck. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år och patienter i palliativ vård. Rollator ska återlämnas till Region Norrbotten efter avslutat lån.

TENS-apparat (stimulator för smärtlindring)

Patient som har ett kortvarigt behov får låna apparat kostnadsfritt under högst tre månader. För patient som bedöms ha ett långvarigt behov, längre än tre månader, är egenavgiften 1 000 kr per styck efter tre månaders lån. Sådan apparat ska inte återlämnas till Region Norrbotten.

Daisy-spelare

Egenavgiften är 500 kr per styck. Ingen egenavgift tas ut för barn och ungdomar under 20 år. DAISY-spelare ska återlämnas efter avslutat lån.

Sängar och madrasser

Huvudregeln är att standardmadrass är patientens eget ansvar och bekostas inte av Region Norrbotten.

Äldre och svårt sjuka patienter kan, om man till exempel saknar anhöriga, i undantagsfall få passande madrass levererad tillsammans med förskrivna säng. De får betala en egenavgift motsvarande regionens inköpskostnad för standardmadrass.

Svårt sjuka patienter som behöver specialmadrass kan få möjligheten att skaffa en sådan via Region Norrbotten. Det gäller när madrassen har sådana mått eller krav på brukarvikt att de inte kan inhandlas på möbelaffär eller motsvarande. De får betala en egenavgift motsvarande regionens inköpskostnad för standardmadrass.

Patienter i palliativ vård är befriade från egenavgift.

Peruker

Med peruk avses även toupéer och postischer. Egenavgiften vid permanent håravfall är 500 kr per styck. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år och patienter i palliativ vård.

Andningshjälpmedel

En egenavgift på 500 kr per styck tas ut vid behandling av symtomgivande sömnapné. En provbehandling på en månad görs innan egenavgift tas ut.

Barn och ungdomar upp till 20 år samt patienter i palliativ vård ska få andningshjälpmedel vid symtomgivande sömnapné utan kostnad.

Förbrukningsartiklar vid urininkontinens

Ingen egenavgift.

Hälsokontroller, intyg m m

Taxan för hälsokontroller, intyg med mera innehåller flera olika typer av intyg, undersökningar med mera. Detaljerad åtgärdslista, ”Riktlinjer för avgifter”, fastställs av regionstyrelsen. Lagstadgad moms tillkommer i förekommande fall.

Följande taxegrupper gäller:

Typ av insats	Avgift (kr, exklusive moms)	Avgift (kr, inklusive moms)
Grupp 1	0	0
Grupp 2	500 per åtgärd	625 per åtgärd
Grupp 3	1000 per åtgärd	1250 per åtgärd
Grupp F*	Författningsreglerade*	Författningsreglerade*

*Staten har fastställt avgiftens storlek

Tolktjänster

För tolkuppdrag som beställs av statlig myndighet eller kommun får tolkcentralen debitera tolktid och i förekommande fall förberedelse- och översenskommelse, restidsersättning, milersättning, kost, logi, traktamente, övriga utlägg samt vid vuxendövtolkning för upp- och nedkoppling av teknisk utrustning. I beloppen ska sociala kostnader och administrativa kostnader ingå. Mervärdesskatt tillkommer. Den detaljerade taxan återfinns i Regionstyrelsens ”Riktlinjer för avgifter”.

Vaccinationer

Besöksavgiften är 200 kr. Vaccinationspriset är lika för all hälso- och sjukvårdspersonal oberoende av vem som ombesörjer vaccinationen. Den detaljerade listan återfinns i regionstyrelsens ”Riktlinjer för avgifter”.

Vaccinationskostnaderna delas in i två prisgrupper. Med självkostnadspris avses vårdenhetens inköpskostnad för aktuellt vaccin.

Prisgrupp	Avgift (kr)
Grupp 1	Självkostnadspris
Grupp 2	Apotekspris

Vaccination mot influensa och pneumokocker

För följande grupper är vaccination mot influensa gratis:

- Personer som är 65 år eller äldre, oavsett hälsotillstånd.
- Gravida kvinnor i andra och tredje trimestern.
- Patienter med kronisk hjärt- och/eller lungsjukdom, instabil diabetes mellitus, nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling, kronisk lever- eller njursvikt, astma (för barn och ungdom gäller svår astma, grad 4, med funktionsnedsättning), neuromuskulära sjukdomar som påverkar andningen, barn med flerfunktionshinder, extrem fetma (BMI > 40).
- Nära kontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar.

Patienter som tillhör ovannämnda riskgrupper får vid vaccination mot pneumokocker inräkna kostnaden för vaccin och besöksavgiften i högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård.

Vaccination av barn med förhöjd risk att smittas med hepatit B

Vaccination av barn vars föräldrar, syskon eller mor- och farföräldrar är födda i länder med en förekomst av hepatit B överstigande 2 procent är avgiftsfri.

Vaccination av barn i åldern 3, 5 och 12 månader mot hepatit B

Vaccination mot hepatit B ingår i barnvaccinationsprogrammet för barn i åldern 3,5 och 12 månader och är avgiftsfri.

Vaccination mot humant papillomvirus (HPV)

Flickor i vissa åldersgrupper som inte omfattas av Socialstyrelsens vaccinationsprogram kommer under en övergångsperiod att erbjudas en så kallad catch-upvaccination mot HPV. Vaccinationen är avgiftsfri.

Sluten vård

Regionen har rätt att ta ut avgifter vid sluten vård (sjukhusvård) för samtliga patienter. En patient som är inskriven i sluten vård ska registreras på aktuell vårdavdelning och måste också finnas där rent fysiskt. Detsamma gäller patienter som bor på patienthotell. De kan inte samtidigt vara inskrivna i sluten vård.

Region Norrbottens taxa ska gälla för vård vid rehabiliteringsplatser.

Personkrets	Egenavgift per dygn i slutenvård
Barn och unga 0–19 år 20 år och äldre	0 kronor 100 kronor
Alla patienter som vårdas inom psykiatrisk tvångsvård enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT)	0 kronor Patienter som vårdas enligt lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV) ska betala 100 kr
Patient som genomgår grundläggande eller kompletterande utbildning inom Försvarmakten eller är anhållen, häktad eller intagen på fångvårdsanstalt,	0 kronor
Organdonator i samband med utredning, donation och eventuella efterkontroller.	0 kronor
Personer med sjuk- eller aktivitetsersättning yngre än 40 år betalar halv vårdavgift under de första 30 vårddagarna av varje vårdtillfälle inom Region Norrbotten. Varje vårdtillfälle räknas som en ny 30-dagars-period.	½ avgift

Bidrag till permissionsresa kan lämnas för en resa var fjortonde dag om vårdtiden beräknas överstiga 30 dagar och permissionen anordnats av sjukhuset som ett led i behandlingen. Beslutet ska grundas på vedertagna medicinska/sociala indikationer.

Bidrag lämnas också vid permission föranledd av beslutad stängning av avdelning under kortare tid som helg eller veckoslut, till exempel vid femdygnsvård.

In- och utskrivningsdag ska i avgiftshänseende tillsammans räknas som en vård dag.

Från och med 2013 är vårdavgiften för sjukhusvård indexreglerad i förhållande till prisbasbeloppet. Avrundning sker nedåt till närmaste tiotal kronor.

Sjukresor

Landstingen har det ekonomiska och administrativa ansvaret för sjukresor.

Enligt lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor ska landstinget lämna ersättning för resekostnader. Beslut om regler och nivåer för ersättningen fattas av regionfullmäktige.

Landstinget har inget formellt ansvar för att ordna resmöjligheter till och från vårdinrättningar.

Avsikten med dessa regler är att skapa en styrning och stimulans för resande till kollektivtrafiken såväl av trafiksäkerhets- som av miljömässiga skäl.

Personer som har rätt till resebidrag

Personer som är bosatta (folkbokförda) inom Region Norrbottens och är försäkrade enligt socialförsäkringsbalken har rätt till resebidrag. För vård av personer från andra länder gäller särskilt regelverk (regelverket finns samlat i Avgiftshandboken, kapitel 6, *Utlandssvenskar, utländska medborgare och flyktingar*).

Besök/motsvarande för vilka resebidrag ska utbetalas

Bidrag lämnas för resekostnader som uppstått i samband med vård och behandling.

Bidrag för hela eller del av resekostnad ska lämnas vid sådan vård och behandling som avser:

- Läkarbesök, sjukvårdande behandling, röntgenundersökning och provtagning i samband med sjukdom som ombesörjs av sjukvårdshuvudman eller enligt vårdavtal, vård hos privatpraktiserande läkare enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning eller sjukgymnast enligt lagen (1993:1652) om ersättning för sjukgymnastik samt vård hos privat leverantör inom vårdvalet.
- Sjukhusvård på grund av sjukdom eller förlossning.
- Rådgivning om viss födelsekontrollerande verksamhet med mera (preventivmedels-, abort- eller steriliseringsrådgivning) som ersätts enligt föreskrifter som regeringen meddelar.
Anm: Ersättning lämnas även när rådgivningen bedrivs av organisationer med Inspektionen för vård och omsorgs tillstånd.
- Undersökning på sjukhus eller hos läkare enligt förordningen (1975:1157) om ersättning för vissa läkarutlåtanden med mera (rehabiliteringsutredning, pensionsprövning, handikappersättning eller vårdbidrag).
Anm: Inget avdrag för egenavgift får göras.
- Utprovning och anpassning av handikaphjälpmiddel som regionen tillhandahåller.
- Tandvård som avses i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd inom folktandvård, vid odontologisk fakultet eller hos försäkringsansluten privatpraktiserande tandläkare.
- Besök på grund av sjukdom hos läkare inom studerandeorganisationernas hälsovård, för vilken statsbidrag betalas ut av högskolestyrelse.
- Konvalescentvård som ges i konvalescenthem uppfört på förteckning som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

- Habilitering (läkarvård och sjukvårdande behandling) för patienter som tillhör personkretsen inom lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
- Läkarbesök inom mödra- och barnhälsovården.
- Vård vid enskilt vårdhem efter remiss godkänd av Region Norrbotten.
- Omskärelse av pojkar på icke medicinsk grund.
- För resebidrag och vård av personer från andra länder gäller särskilt regelverk (regelverket finns samlat i Avgiftshandboken, kapitel 6, Utlands-svenskar, utländska medborgare och flyktingar).
-

Resebidrag till och/eller från vård inom Region Norrbotten

Bidrag för resor till planerad vård

Vid besök på hälsocentral lämnas bidrag högst för resa mellan bostaden (folkbokföringsadressen) och den hälsocentral där patienten är listad och inom den kommun patienten är folkbokförd. Avdrag för egenavgift görs.

Vid besök på sjukhus inom Norrbotten lämnas bidrag högst för resa mellan bostaden (folkbokföringsadressen) och det sjukhus som besökts. Avdrag för egenavgift görs.

Vid besök på folktandvårdsklinik lämnas bidrag högst för resa mellan bostaden (folkbokföringsadressen) och närmaste folktandvårdsklinik inom Norrbotten. Avdrag för egenavgift görs.

Bidrag för resor till akut vård

Bidrag ges för resa med billigaste möjliga färdssätt med hänsyn till patientens medicinska tillstånd från bostaden eller platsen för insjuknandet till närmaste sjukhus, hälsocentral eller folktandvårdsklinik inom Norrbotten. Avdrag för egenavgift görs.

Övrigt

Där särskilt inrättad linjetrafik för sjukresor eller komfortbuss finns upphör rätten till sjukresa med taxi. Undantag får göras för akuta och/eller liggande transporter. Anslutningsresa ersätts utan avdrag för egenavgift. För patienter som av medicinska skäl inte kan åka komfortbuss krävs läkarintyg.

Resor inom ramen för vårdgarantin ersätts till och från den vårdinrättning som patienten remitterats till. Avdrag för egenavgift görs.

Resor inom ramen för patientens valfrihet ersätts inte.

Resor inom ramen för förnyad bedömning ersätts till och från den vårdinrättning som patienten remitterats till. Avdrag för egenavgift görs.

Patient som åker taxi till vårdinrättning och inte genomför besöket ska i efterhand debiteras den fulla kostnaden för resan.

Bidrag vid resor från vård

Återresa anses påbörjad vid den vårdinrättning till vilken bidrag för framresa beräknats. Detta gäller dock inte om överflyttningsresa företagits genom landstingets försorg.

Resor från den vårdinrättning som besökts ersätts till bostadsadress (folkbokföringsadress) eller till den plats resan påbörjades med billigaste färdssätt utifrån patientens medicinska tillstånd. Resor vid planerad vård ersätts dock högst till bostadsadress (folkbokföringsadress).

Om det är medicinskt motiverat kan resa från vårdinrättning ersättas till annan plats än bostaden eller till den plats varifrån resan till vårdinrättningen startade.

Följeslagare

Om det är medicinskt motiverat att patient är i behov av följeslagare ersätts följeslagarens kostnad för resa utan avdrag för egenavgift. Bidraget kan aldrig avse längre sträcka än patientens resväg.

Följeslagares resekostnad ersätts generellt till barn och ungdom under 20 år. Vid sjukresa med buss (undantaget s k komfortbuss) och tåg medges en följeslagare för personer i behov av hjälp utan särskild prövning.

Sjuka barn och ungdomar under 20 år

Har förälder eller annan anhörig, med anledning av sjukdom hos barn och ungdom under 20 år, gjort besök i öppen vård eller hos barnet medan det vårdas på sjukhus, lämnas bidrag för resa om besöket ingått som en del i behandlingen av barnet. Resan ersätts enligt samma regler som gäller vid egen sjukresa.

Bidrag ges också för en besöksresa per vecka för en anhörig när barn och ungdom under 20 år är inskriven i sluten vård. Bidrag lämnas för besöken enligt samma regler som gäller vid egen sjukresa.

Resor med dyrare färdstätt efter medicinsk bedömning

Beställningscentralen avgör patientens behov av dyrare färdstätt vid resa till vårdinrättning.

Vid planerade besök ska resan till vårdinrättningen beställas av patienten via beställningscentralen minst två helgfria vardagar före besöket.

Regeln gäller inte vid akuta resor.

Resan från vårdinrättningen ska bedömas utifrån en helhetssyn av patientens hälsotillstånd och omvårdnadsbehov i relation till resans längd och bekvämlighet. Det bör också ske en riskbedömning, till exempel för infektionsskänsliga patienter. Beställning görs av vårdinrättningens personal via beställningscentralen som svarar för beställning och samordning av resan.

Om patienten av medicinska skäl inte kan samåka med annan resenär ska vårdpersonal godkänna anledningen till detta. Bedömningen kan göras av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, ett vårdteam eller patientens fasta vårdkontakt.

Anslutningsresa med taxi till buss och tåg får beställas av patienten.

Sker beställningen av taxi på annat sätt än via beställningscentralen svarar patienten själv för merkostnaden.

Resebidrag till och/eller från vård utanför Region Norrbotten

Specialistvård

Har patienten erhållit specialistvårdsremiss till visst sjukhus utanför länet gäller samma grundregler som vid resor inom länet.

Har patienten beviljats ett dyrare färdstätt ska beställning av resan ske via beställningscentralen.

Vårdgaranti

Har patienten erhållit specialistvårdsremiss till visst sjukhus utanför länet gäller samma grundregler som vid resor inom länet.

Har patienten beviljats ett dyrare färdstätt ska beställning av resan ske via beställningscentralen.

Valfrihet

Resor och boende enligt patientens valfrihet utanför Norrbotten ersätts inte.

Ny medicinsk bedömning

Har patienten erhållit specialistvårdsremiss till visst sjukhus utanför länet för en ny medicinsk bedömning gäller samma grundregler som vid resor inom länet.

Akut insjuknande utanför hemlandstinget

Vid akut insjuknande i annat landsting än hemlandstinget ersätts resan till närmaste vårdinrättning som kan ge adekvat vård.

Resor från vårdinrättning i samband med akut insjuknande utanför hemlandstinget ersätts till den plats där insjuknandet skett.

Vid hemresa till bostadsadressen efter vård i samband med akut insjuknande utanför hemlandstinget ges ingen ersättning för hemresan.

Egenavgifter, bidragsnivåer, högkostnadsskydd

Egenavgifter

Vid en sjukresa svarar patienten själv för en del av kostnaden. Denna kostnad kallas för egenavgift. Egenavgiftens storlek är beroende av vilket färdstätt patienten nyttjar och gäller per enkelresa.

Sjukresor	Egenavgift kronor
Egen bil, skoter, båt, och hydrokopter.	100
Taxi	200
Specialfordon (handikappfordon), bårbil och flyg	100
Av Region Norrbotten beslutade undantag	
Resa med komfortbuss	0
Resa med buss och tåg om kostnaden överstiger egenavgiften	0
Resa avseende barn- och psykiatrisk vård och barnrehabilitering	0
Resa för organdonator i samband med utredning, donation och efterkontroll	0
Milersättning för resa med egen bil (oavsett antal passagerare), när kostnaden överstiger egenavgiften	12
Milersättning för snöskoter och båt, när kostnaden överstiger egenavgiften	30
Högkostnadsskydd	1600
Nationellt beslutade regler	
Resa avseende läkarintyg begärda av försäkringskassan	0
Resa för Asylsökande/flykting/papperslös oavsett fordonstyp	40

Om resan med buss eller tåg kostar mer än 80 kronor ersätts hela beloppet. Resekostnader understigande 80 kr ersätts inte.

Har en patient besökt en vårdinrättning och efter remiss därifrån fortsatt direkt till en annan vårdinrättning ska avdrag göras endast med en egenavgift.

Vid resa med privatbil avräknas endast en egenavgift även om flera patienter samåkt.

Om vårdtagarna tillhör samma familj ska, oavsett färdmedel, avdrag göras med endast en egenavgift.

Bårbil är ett komplement till ambulans vid liggande transporter då ingen vårdinsats krävs.

Resor befriade från egenavgift

Avdrag för egenavgift ska inte göras för sjukresor avseende barn- och ungdomspsykiatrisk vård och barnhabilitering samt läkarundersökningar för intyg begärda av försäkringskassan.

Avdrag ska heller inte göras för organdonators resor i samband med utredning, donation och eventuella efterkontroller.

Bidragsnivåer

När kostnaden överstiger egenavgiften:

För resa med privatbil ges bidrag med 12 kr per mil enligt en schablontabell.

Resor med färdmedel i allmän trafik ersätts utifrån gällande taxa och mot uppvisat kvitto.

Resor med snöskoter och båt (som inte går i allmän trafik) ersätts med 30 kr per mil.

Resor med övriga färdmedel ersätts med av landstinget bedömt skäligt belopp.

Resebidraget regleras i efterhand efter inskickande av särskild blankett för begäran om sjukresebidrag. Utbetalning sker normalt en gång per månad.

Bidrag understigande 100 kr samlas för utbetalning en gång per halvår.

En patient som inte kvitterat ut ett utbetalt bidrag inom angiven tid kan efter egen begäran få bidraget utbetalt ytterligare en gång. I sådana fall sker ett avdrag med en administrativ avgift motsvarande gällande faktureringsavgift.

Högekostnadsskydd

Högekostnadsskyddet för sjukresor gäller i samband med besök i öppen hälso- och sjukvård samt viss tandvård. Det gäller både i Sverige och vid viss vård i andra EU-/EES-länder. De besök som avses framgår av avsnittet Besök/motsvarande för vilka resebidrag ska utbetalas.

Samma personkrets som har rätt till resebidrag omfattas av högekostnadsskyddet.

Skyddet inträder när en person har betalat 1 600 kr för sjukresor. Personen blir därefter befriad från egenavgifter under den tid som återstår av 12 månader räknat från datumet för första registreringen. Med datum för första registrering avses antingen datumet då sjukresan skedde eller datumet för utförd besök.

Skyddet gäller för besök i hela landet.

Patienten ansvarar för och bevakar själv sin rätt och ansöker om frikort och styrker gjorda resor med kvitton på egenavgifter.

För utomlänspatient gäller enligt riksavtalet för utomlänsvård (punkt 7.6) att om en sådan patient beställer sjukresa med taxi eller annat fordon (handikappfordon eller bårbil) via landstingets beställningscentral ska denne betala

egenavgift enligt regelverket. Vårdlandstinget har sedan enligt avtalet rätt att fakturera patientens hemlandsting för överskjutande kostnader.

Resor med övriga färdmedel (egen bil, båt, skoter, hydrokopter, flyg samt kollektivtrafik, d v s buss och tåg) regleras direkt mellan patienten och den- nes hemlandsting.

Den som är bosatt och försäkrad i ett annat nordiskt land omfattas av hög- kostnadsskyddet vid vistelse i Sverige.

Frikort

När registreringarna tillsammans uppgår till 1 600 kr ska patienten få ett frikort. Frikortet ger rätt till fria sjukresor till besök/motsvarande för vilka resebidrag ska utbetalas under den tid som återstår av 12 månader räknat från den första registreringens datum på kortet.

Frikortet gäller per individ, vilket innebär att fler personer i samma familj inte får räkna samman betalda egenavgifter.

Frikort utfärdas elektroniskt av Region Norrbotten.

Egenavgift för sjukresa ska betalas enligt reglerna i det landsting där resan sker. En norrbottnisk patient som betalat egenavgift för sjukresa i annat landsting under frikortsperioden begär återbetalning av betalda egenavgifter av Norrbottens läns landsting.

Avgift vid uteblivande från sjukresa med taxi

Belopp, som patient efterdebiterats för uppkommen framkörningsavgift när denne uteblivit från sjukresa med taxi, får inte inräknas i högkostnadsskydd- et för sjukresor.

Tidsfrist

Rätt till bidrag enligt dessa grunder förfaller om den inte begärts ett år efter den tidpunkt då rätten till bidrag inträffade.

Omprövning

Tillämpningen av regelverket för sjukresor kan inte överklagas men patienten har rätt till omprövning av den tolkning som gjorts vid beslutet. Om- prövningen kan ske hos den enhet inom landstinget som svarat för utbetal- ning av resebidraget. Om patienten inte är nöjd med beslutet ska överpröv- ning ske i landstingsdirektörens stab.

Övriga av landstinget ersättningsbara resor

Resa i samband med barns dödsfall

Om föräldrar blir kallade till samtal efter ett barns dödsfall ersätts resan för föräldrarna. Inget avdrag för egenavgift görs.

Permissionsresa

En patients kostnad för resa mellan sjukhus och ordinarie bostad vid per- mission kan i vissa fall ersättas av sjukhuset.

Patient som är inskriven i slutna vård kan få bidrag för en permissionsresa per 30-dagarsperiod. Permissionen ska ha anordnats av sjukhuset som ett led i behandlingen och grundas på vedertagna medicinska/sociala indikationer.

En extraresa kan beviljas om patienten är ett minderårigt barn, ensamstående förälder eller om det finns starka psykiska krav på miljöombyte. Regeln gäller både inom och utom länet.

Bidrag lämnas också vid permission som föranletts av beslutad stängning av avdelning under kortare tid såsom helg eller veckoslut. Femdagarsvård anses

vara en sådan stängning. Som alternativ till att utbetala resebidrag kan i vissa fall patienten erbjudas plats på annan avdelning som hålls öppen.

Vid permissionsresor från Norrlands universitetssjukhus får vårdgivande klinik vid sjukhuset besluta om färd sätt både vid resa från sjukhuset och tillbaka efter permissionen.

Patienten betalar ingen egenavgift vid permissionsresor.

Överflyttningsresa

Landstinget svarar för resor som sker av inskrivna patienter mellan sjukvårdsinrättningar (överflyttningsresor) oavsett om resan sker inom eller utom länet.

Patienten betalar ingen egenavgift vid överflyttningsresa.

Ambulanstransport

Landstinget har vägambulanser i hela länet med huvuduppgift att svara för vård och transport av akuta sjukdoms- och olycksfall samt sekundärtransporter mellan vårdinrättningar där vård eller medicinsk övervakning krävs.

Vid sekundärtransporter sker beställning via webbtjänst där bl a patientens vårdbehov ska beskrivas.

För primärtransport i vägambulans med efterföljande besök på akutmottagning betalar 500 kronor i egenavgift. Vid sekundärtransporter mellan vårdinrättningar betalar patienten ingen egenavgift.

Ambulanstransport med helikopter

Landstinget har en ambulanshelikopter med huvuduppgift att svara för vård och transport av akuta sjukdoms- och olycksfall i väglöst land samt sekundärtransporter mellan vårdinrättningar där vård eller medicinsk övervakning krävs.

Vid sekundärtransporter sker beställning via webbtjänst där bl a patientens vårdbehov ska beskrivas.

För primärtransport i ambulanshelikopter med efterföljande besök på akutmottagning betalar 500 kronor i egenavgift. Vid sekundärtransporter mellan vårdinrättningar betalar patienten ingen egenavgift.

Ambulanstransport med flygplan

Landstinget har tillgång till ambulansflygplan för sekundärtransporter mellan vårdinrättningar där vård eller medicinsk övervakning krävs.

Beställning sker via webbtjänst där bl.a. patientens vårdbehov ska beskrivas.

Patienten betalar ingen egenavgift vid ambulanstransport med flygplan.

Transport av avlidna

Vid dödsfall på sjukvårdsinrättning inom Norrbotten upphör landstingets ansvar i och med att den avlidne lämnas för bisättning eller begravning.

Vid dödsfall av remitterad patient (inte valfrihetsremiss) utanför hemlandstinget svarar patientens hemsjukhus för återtransporten av den döde till bårhus eller bisättning på hemorten.

I övriga fall har dödsboet, hemkommunen eller annan ansvaret.

Vid dödsfall i hemmet eller hos anhöriga, där det inte är nödvändigt att föra den avlidne till sjukhus för att konstatera dödsorsaken och anhöriga saknas eller är oförmögna att tillse att den avlidne omhändertas, är det landstingets uppgift att ordna detta.

I sådana fall faller betalningsansvaret gentemot transportören på landstinget. Kostnaden, motsvarande faktisk kostnad, kan dock tas ut av dödsboet.

Då klinisk obduktion krävs på person avliden utanför hemlandstingets inrättningar ersätts uppkommen merkostnad av landstinget.

Kostnad i samband med rättsmedicinsk obduktion bekostas av polismyndighet.

Övriga avgifter och ersättningar

Återbetalning av patientavgift

Patienter med tidsbeställda besök ska tas emot på utsatt tid. Om väntetiden överstiger 30 minuter ska patientavgiften återbetalas.

Återbetalning av patientavgift gäller endast vid besök som ingår i högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård med undantag av polikliniska operationer. Detsamma gäller tandvård inom ramen för hälso- och sjukvårdens avgiftssystem. Har patient inte betalat någon avgift för besök kan heller ingen återbetalning ske. Vid besök för åtgärder enligt den s k Gula taxan (som rör hälsokontroller och intyg) ska ingen återbetalning göras.

Ersättning vid ej genomförda besök och behandlingar inom hälso- och sjukvård

Reglerna gäller vid besök på vårdenheter inom Region Norrbottens.

Ersättning

Ersättning utbetalas endast vid planerade/förbokade vårdtillfällen där patienten getts en tid för vårdtillfället.

Ersättning utbetalas när något av följande vårdtillfällen inte kan genomföras hos vårdenhet på sjukhus, hälsocentral eller tandvårdsklinik:

- Läkarbesök eller sjukvårdande behandling.
- Röntgenundersökning, laboratorieundersökning eller provtagning.
- Dagkirurgi, operation eller inläggning i slutenvård.
- Tandläkar- eller tandhygienistbesök inom ramen för hälso- och sjukvårdens avgiftssystem.

Orsak

För att patienten ska ersättas krävs att vårdenheten orsakat att patienten inte kan tas emot på bestämd tid, t ex:

- Oförutsedd belastning på vårdenheten som förrycker planeringen.
- Bemannings- och utrustningsproblem.
- Felaktig information till patienten, t ex angående förberedelser inför röntgenundersökning. Vårdenheten ska dokumentera den information som getts.

Kostnader som ersätts

- Erlagd besöksavgift. Återbetalas om patienten erlagt besöksavgift.
- Utgift för sjukresa. Ersättning för sjukresa utbetalas utan avdrag för egenavgift.
- Utgift för parkering. Ska styrkas med kvitto.

- Eventuellt inkomstbortfall för patient. Ska styrkas med intyg från arbetsgivaren och ersätts för högst tre dagar.
- Eventuellt inkomstbortfall för följeslagare till barn och ungdomar under 20 år. Ska styrkas med intyg från arbetsgivaren och ersätts för högst tre dagar.
- Eventuellt inkomstbortfall för följeslagare till vuxna. Ska styrkas med intyg från arbetsgivaren och ersätts för högst tre dagar. För följeslagare till vuxna krävs läkarintyg som styrker behovet av följeslagare.
- Eventuellt inkomstbortfall för egna företagare. Ska styrkas med intyg från försäkringskassan om sjukpenninggrundande inkomst och ersätts för högst tre dagar. Ersättningen för hel dag är 1/365 av den sjukpenninggrundande årsinkomst försäkringskassan beslutat om.
- Eventuella merkostnader för barnpassning. Här avses resekostnader enligt sjukresebestämmelserna för vikarierande barnpassare och merkostnader för kommunal barnomsorg.

Övrigt

Ersättning utbetalas inte om:

- Patienten, vid ändring av tid för besök i öppen vård, har meddelats senast dagen innan besökstidpunkten.
- Patienten, vid ändring av tid för operation och/eller inläggning i slutenvård, har meddelats senast fyra dagar innan operationen/inläggningen.

Berörd vårdenhets ska vid ändring av tidpunkt för besök eller operation/ inläggning kontrollera med patienten att informationen nått fram och dokumentera åtgärden. Kostnaderna ska belasta den vårdenhets som förorsakat dem.

Avgift vid uteblivet besök

Patient som uteblir utan att avbeställa bokad besök eller avbokar det senare än två timmar innan stängning vardagen före bokad tid hos både offentliga och privata vårdgivare, får efterdebiteras med den för besöket aktuella besöksavgiften.

Efterdebitering ska även ske:

- Vid röntgenbesök.
- Vid första besöket efter remiss.
- Vid habilitering för patient som tillhör personkretsen i LSS.
- Vid besök inom mödra- och barnhälsovård.
- För patient som har frikort.
- För barn och ungdomar under 20 år.
- För besök hos tandläkare, tandhygienist eller tandsköterska inom ramen för hälso- och sjukvårdens avgiftssystem.
- Vid besök för preventivmedels-, abort- eller steriliseringsrådgivning.
- För döv, dövblind eller hörselskadad som uteblir från beställd tolkhjälp utanför regionens verksamhet.

Efterdebitering med aktuell avgift för besöket ska även ske för patient som uteblir från besök för vaccination. Detta gäller också vid vaccination mot influensa och pneumokocker för patienter inom riskgrupperna.

Patient som uteblir från besök som avser åtgärd enligt grupp 1–3 i taxan för hälsokontroll, intyg, utlåtande o d ska efterdebiteras med 200 kr.

Patient som uteblir från rituell omskärelse eller steriliseringsoperation som inte utförs av medicinska skäl ska efterdebiteras med den för besöket aktuella läkarbesöksavgiften.

Vid efterdebitering ska den aktuella besöksavgiften inte i något fall införas i högkostnadskortet.

Subventionering av vissa preventivmedel

- Alla receptbelagda preventivmedel (p-piller, minipiller, p-stav, p-plåster, p-ring, hormonspiral och p-spruta) samt de medicinsk-tekniska produkterna pessar och kopparspiral för ungdomar under 26 år subventioneras till 100 procent av kostnaden.
- Akutpreventivmedel (Nor Levo eller Postinor) för ungdomar under 26 år är avgiftsfria om de ges vid ungdomsmottagningar, mödravårdscentraler och jourcentraler.
- Kondomer till ungdomar under 26 år är avgiftsfria om de utdelas i samband med rådgivning vid länets ungdomsmottagningar eller motsvarande.

Kostnader för glas eller kontaktlinser

Region Norrbotten svarar för kostnaderna för glas eller kontaktlinser som förskrivs av verksamhetsområde ögon som en del i en behandling.

Följande regler gäller:

- Kostnaden för köp av glas eller kontaktlinser ersätts endast hos optiker med vilken Region Norrbotten har avtal.
- Kostnaden för bågar ersätts inte.
- Kostnaden för barn i åldern 0–7 år på grund av syn- eller skelningsindikation ersätts.
- Kostnaden för glas eller kontaktlinser till personer äldre än sju år ersätts endast i samband med medicinska problem/sjukdomar i ögat om funktionen inte huvudsakligen är refraktiv (fokusering av ljus).

Glasögonbidrag till barn och unga 8-19 år

Region Norrbotten lämnar bidrag med högst 800 kr för kostnad av glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan åldrarna 8-19 år. Bidraget lämnas ut om behovet för glasögon eller kontaktlinser finns. Optiker bedömer om behovet finns. Bidraget lämnas per kalenderår.

- Bidrag lämnas endast om optiker bedömer att behovet för glasögon finns
- Bidrag ges till och med det år då barnet fyller 19 år.
- Felaktigt erhållet bidrag innebär att kund/förmyndare blir återbetalningskyldig.
- Bidrag kan inte sparas till kommande år.
- Maximalt ett bidrag per barn och år.
- Bidraget får endast användas vid ett tillfälle/år.
- Om kostnaden för glasögon eller kontaktlinser är ett lägre belopp än 800 kronor ska bidrag uppgå till den faktiska kostnaden.
- Bidrag för skadade, borttappade glasögon eller kostnader för reservglasögon eller motsvarande kontaktlinser lämnas inte.

Hjälpmedel via Syncentralen

Syncentralen förskriver hjälpmedel till personer med synskärpa understigande 0,3 efter synkorrektion och till blinda med hornhinneförändringar.

Glasögon som hjälpmedel till patienter äldre än 7 år, erbjuds endast via Syncentralen, om patienten uppfyller nedan gällande krav:

- Personen ska vara skriven i Norrbotten.
- Progressiva glasögon kan inte förskrivas som hjälpmedel.
- Ny förskrivning kan ske tidigast efter två år eller en synförbättring på 2/10-delar.
- Personer med synskärpa understigande 0,3 efter synkorrektion och till blinda med hornhinneförändringar får glas och eventuell båge förskrivet som hjälpmedel.
- Kontaktlinser förskrivs som hjälpmedel när synskärpan med båda ögonen understiger 0,3 med bästa glasögon och kontaktlinser leder till en synförbättring på minst 2/10-delar jämfört med glasögon.

Förmåner och ersättningar till anhöriga

Reglerna gäller vid vård inom och utom länet både i öppen och i sluten vård.

Endast remitterande läkare kan utfärda intyg. Remitterande enhet bär kostnaden vid remittering utanför länet. Kostnaden för intyg som utfärdas av annan enhet än den remitterande bärs av intygsskrivande enhet.

Ersättning för kost ges aldrig.

Barn och ungdomar under 20 år

Högst två anhöriga/närstående till barn och ungdomar under 20 år får likställas med patient när det gäller kostnaden för boende på patienthotell samt reseersättning i anslutning till vårdtillfället.

Gäller även i samband med omskärelse av pojkar på icke medicinsk grund.

Patienter 20 år och äldre

För anhöriga till vuxna patienter, d v s patienter som är 20 år och äldre, är huvudregeln att Region Norrbotten inte betalar ersättning för logi.

Om en patient vårdas i öppen vård och behöver stöd/hjälp för att kunna bo på patienthotell kan remitterande läkare utfärda intyg att patienten har behov av anhörig som vårdare. Orsaken måste anges tydligt i intyget och gäller endast personer med särskilda behov. Intyget ska lämnas till receptionen på patienthotellet. Den anhörige betalar ingen avgift.

Om en patient vårdas i slutna vård kan remitterande läkare utfärda intyg att patienten behöver ha med sig en anhörig. Kravet ska vara att vården inte fungerar utan hjälp från en anhörig. Orsaken måste anges tydligt i intyget och gäller endast personer med särskilda behov. Den anhörige betalar ingen avgift.

Anhöriga till transplantationspatienter

I samband med transplantationer anses att resultatet av åtgärden är beroende av att patienten har stöd av anhöriga i samband med operationen. Mot denna bakgrund ersätter region Norrbotten resor och övernattningar på patienthotell för anhörig till transplantationspatient.

Ersättning till donator

Region Norrbotten betalar ersättning för förlorad arbetsförtjänst i samband med utredningar, sjukhusvistelse, resor som förekommer före och i samband

med donation samt eventuella efterkontroller. Likaså betalar Region Norrbotten ersättning för förlorad arbetsförtjänst under donatorns sjukskrivningstid. Huvudregeln är att donatorns personliga inkomstförluster ska ersättas.

Donatorn ska inte betala för besök, sjukhusvistelse och resor i samband med utredning, donation och eventuella efterkontroller.

Donator som reser med egen bil ska ersättas med 18:50 kr per mil, d v s gränsen för skattefrihet.

Är mottagaren av organet folkbokförd i ett annat landsting ska organmottagarens hemlandsting faktureras för den norrbottniska donatorns kostnader.

Är organmottagaren folkbokförd i Norrbotten och donatorn i ett annat landsting kan donatorns hemlandsting fakturera Region Norrbottens för donatorns kostnader.

Speciallivsmedel

Regler för glutenintolerans

För personer under 16 år sker förskrivning av produkter enligt läkemedelsförmånen. För personer som är 16 år eller äldre sker ingen förskrivning enligt läkemedelsförmånen, de får själva anskaffa produkterna.

Regler för övriga speciallivsmedel och nutritionsprodukter

Gemensamma regler har införts i norra regionen för hel-, halv- och tilläggsnutrition, som bl a innebär att det medicinska behovet är avgörande för om en person ska erhålla speciallivsmedel (exklusive gluten) och andra nutritionsprodukter.

Följande avgifter gäller:

- Under 16 år lagstadgad förmån.
- Fr o m 16 år–t o m 19 år: 120 kr per uttag.
- Fr o m 20 år: 1 800 kr per månad för helnutrition, 900 kr per månad för halvnutrition och 400 kr per månad för tilläggsnutrition.

Övrigt

Faktureringsavgift (50 kr)

Förutsättningen för att faktureringsavgift får tas ut är att det finns patientkassa och att patienten har erbjudits möjlighet att betala med betalkort eller kontant. Faktura som betalas via autogiro eller elektronisk faktura är befriad från faktureringsavgift.

Vid fakturering av avgift för uteblivet besök ska faktureringsavgift tas ut.

Rituell omskärelse

Avgiften för rituell omskärelse av pojkar är 1 700 kr.

Sterilisering

Avgiften för steriliseringsoperationer som inte utförs av medicinska skäl är 4 700 kr.

Blodgivare

Ersättning till blodgivare utbetalas i form av värdekuponger á 60 kr per styck alternativt lotter till motsvarande värde. Ersättningen för blodtappning är en kupong och för att ge trombocyter tre kuponger.

**Gäller from
2019-01-01****Utländska medborgare**

Vårdavgifter för utländska medborgare regleras enligt särskild lagstiftning och konventioner (regelverket finns samlat i Avgiftshandboken, kapitel 6, *Utlandssvenskar, utländska medborgare och flyktingar*).

Privata vårdgivare

Vårdavgifter hos privatpraktiserande läkare och sjukgymnaster, med vårdavtal eller ersatta enligt lagarna om läkarvårdsersättning respektive sjukgymnastersättning, ska vara högst som i Region Norrbotten.